

6 FOKUS

ECHA POLSKIE

12 Wrzesień 1939.

Najeżeli i...
fotografowali

WYDARZENIA

14 Weneckie Lwy.

Dla Jokera,
szpiega i oficera

18 Brexit w bólach.

Boris Johnson
z ludem przeciwko państwu

20 O Kabulu bez Kabulu.

Taniec Trumpa z talibami

22 Afera Sacklera.

Skandal farmaceutyczny

O TYM MÓWI ŚWIAT

24 Jak zostać Hindusem.

Narendra Modi
oczyszcza naród

Węzeł brytyjski
Korona spadnie?

18

24

Wściekły ryk...
... świętych krów

Był bogiem
Będzie prezesem?

30

Być czy płąć?
On(a) już wybrał(a)

34

Nieważne, skąd
pochodzisz
Ważne, dokąd
dojdiesz

28

40

Fatamorgana?
Pustynia nie jest płaska

PROFILE

28 O nich się mówi:

Naomi Scott
Carrie Lam
Tom Hanks
Alvin Kennard
Saeid Mollaei

LUDZIE

30 Zinédine Zidane.

Jeden geniusz, trzy ojczyzny

34 RuPaul. Najśłynniejsza drag queen

36 Mohamed Garani.

Dzieciak z Guantánamo

44

Nie do zdobycia
Ale pohandlować
można

Następne
NOWE FORUM
w piątek 27 września 2019

Wstęp
wzbroniony
Wyjścia
dozwolone

48

REPORTAŻ

- 40 Tory na piasku.
Pociągami przez Mauretanię
- 44 Patriotyzm w San Marino.
Niepodległość? To się opłaca!
- 48 Siedzą, ale chodzą.
Resocjalizacja po fińsku
- 52 Chińska farma Amazona.
Rób głośniki i nie gadaj!

Gdzie tu
sprawiedliwość?
Wszędzie!

58

FOTOSTORY

- 56 Las na murawie.
Zielona instalacja w Klagenfurcie

OBYCZAJE

- 58 Test ognia.
Temida wśród Beduinów
- 62 Japończycy do wynajęcia.
Jako mąż, ojciec, kochanek...
- 66 Siłaczki z Ugandy.
Sposób na molestowanie

ROZMOWA

- 68 Dyskryminacja Kurdów.
Erdoğan walczy z samorządem

KOMPAS

- 72 Winobranie nad Tagiem.
Im starsze miasto, tym lepsze

HISTORIA

- 76 Ferdynand Magellan.
Hiszpański Portugalczyk

80 MIKROFORUM

62

Agencja figurantów
Nie ma ludzi niezastąpionych

66

Łapy przy sobie!
Mężczyźni się ich boją

72

Marmurowa kraina
Garneków i wina

O tych krajach piszemy:

AFGANISTAN (s. 20) ALGERIA (s. 30) ARABIA SAUDYJSKA (s. 36) CHINY (s. 52) EGIPT (s. 58) FINLANDIA (s. 48)
FRANCJA (s. 14, 30) HISZPANIA (s. 30, 76) INDIE (s. 24) JAPONIA (s. 62) MAURETANIA (s. 40) NIEMCY (s. 12)
PAKISTAN (s. 36) POLSKA (s. 12) PORTUGALIA (s. 72, 76) SAN MARINO (s. 44) TURCJA (s. 68) UGANDA (s. 66)
USA (s. 14, 20, 22, 34, 36) WIELKA BRYTANIA (s. 18) WŁOCHY (s. 14, 44)

Zdjęcie na okładce: © 2018 WARNER BROS. ENTERTAINMENT INC.

Kup książkę

Nowość

7 dni, 8998zł

Klasyczna podróż pociągiem przez Szwajcarię

Poznaj kultowe miasta Szwajcarii: Montreux, Saint Moritz i Lugano – podróżując Ekspresem Lodowcowym (Glacier Express) i Bernina Express

Program wycieczki: Dz 1. Przelot na trasie Warszawa–Zurich. Podróż pociągiem do Montreux nad Jeziorem Genewskim. Dz 2. Spacer po celebryckim Montreux i czas wolny. Dz 3. Przejazd Ekspresem Lodowcowym przez przełęcz Oberalp w kierunku St. Moritz. Dz 4. Celerina. Wycieczka do St. Moritz lub dzień zwiedzania na własną rękę. Dz 5. Ekspresem Bernina do Tirano. Przejazd do Lugano. Dz 6. Lugano. Spacer po mieście i czas wolny. Pożegnalna kolacja. Dz 7. Przejazd pociągiem Lugano – Zurich. Wylot powrotny z Zurichu.

✈ Wylot z Warszawy: 13/06 2020

Nowość

9 dni, 12998zł

Czas na Japonię

Shintoistyczne świątynie, wspaniała przyroda, drapacze chmur i neony - poznaj Japonię, kraj kontrastów

Albatros Travel zaprasza w podróż do Japonii, kraju bogatego w wielowiekową historię, liczne drewniane świątynie shintō i nowoczesne zdobycze naszej cywilizacji. Na trasie naszej wycieczki znajdzie się także Pałac Cesarski w Tokio, a w Parku Narodowym Fudzi-Hakone-Izu podziwiać będziemy widok na majestatyczną górę Fudzi. W dalszej części podróży udamy się do Kioto, gdzie zachwyci nas Złoty Pawilon i zamek Nijo – dawniej siedziba shogunów. Zobaczymy też Hiroszimę, unoszącą się na wodzie bramę torii oraz posąg Wielkiego Buddy w Nara. Jednak oprócz zabytków historii oraz miejsc kultu religijnego podczas naszej wyprawy poznamy także kulturę, zwyczaje i wysmienitą kuchnię Kraju Kwitnącej Wiśni.

✈ Wylot z Warszawy: 01/05 2020

11 dni, 5998zł

Armenia i Gruzja - perły Kaukazu

Chrześcijańskie klasztory, wspaniałe krajobrazy, znakomite lokalne potrawy, wyborne wino oraz urzekające miasta Erywań i Tbilisi

Gruzja i Armenia to najstarsze chrześcijańskie kraje na świecie. Podziwiać będziemy ich zabytki historyczne i kulturowe w tym zespoły klasztorne wpisane na listę UNESCO- klasztory Geghard oraz Hachpat. Kaukaz czeka na nas z otwartymi ramionami - piękne góry, zielone doliny, winnice, starożytne kościoły i wielka gościnność. Będziemy degustować gruzińskie wino i zjemy obiad w winnicy, spróbujemy również lokalnej wódki – czaczy – zagryzanej gruzińskimi specjami.

✈ Wylot z Warszawy: 09/05 2020

NEPAL

Akcja eliminacja

Władze Katmandu, stolicy Nepalu, ruszyły do walki z komarami przenoszącymi dengę i inne choroby. Nie używają jednak miotaczy płomieni, jak można by sądzić, oglądając zdjęcia z akcji, ale rozpuszczają dym pomagający zwalczać owady. W tym roku w Katmandu odnotowano cztery tysiące przypadków dengi, czyli gorączki krwotocznej. Lekarze mówią już o epidemii. Choroba do tej pory nie występowała u tak wielu osób, a komary przenoszące wirusa udawało się szybciej wytępić.

BAHAMY

Portret Doriana

Choć polska prasa emocjonowała się zdjęciami wyluzowanego prezydenta USA grającego w golfa w dniu odwołanej wizyty w Polsce, podczas gdy miał zająć się obroną kraju przed potężnym huraganem Dorian, kataklizm ten nie okazał się fejkkiem. Uderzył z ogromną siłą, pustosząc karaibskie wyspy. To zdjęcie zrobiono na Bahamach. Jak donoszą służby ratunkowe, liczba ofiar jest na razie „nieznana”, wiadomo jednak, że wciąż rośnie.

MEKSYK

Stop przemocy!

W mieście Meksyk narasta fala zbrodni, a władze wydają się zupełnie bezradne. Tylko w tym roku odnotowano tu już prawie 10 tys. zabójstw, znaczny odsetek to morderstwa dokonane na prostytutkach. Pracownice seksualne postanowiły więc zaprotestować, by zmusić kompetentne służby do działania i zapewnienia im choćby minimum bezpieczeństwa. Zorganizowały manifestację, podczas której przeszły ulicami stolicy z rękami umazanymi czerwoną farbą, symbolizującą krew ofiar.

ULUBIONE MOTYWY

fotograficzne: „Zniszczone wioski, obejścia i podludzie w Polsce”.

Cynizm najeźdźców

Jak żołnierze Wehrmachtu w 1939 roku postrzegali Polskę.

Naukowcy dawno już przebadali genezę i zrekonstruowali przebieg niemieckiego ataku na Polskę, do jakiego doszło dokładnie 80 lat temu. Jednak większość Niemców, kiedy myśli o wojnie, ma przed oczami obrazy Holocaustu czy bitwy pod Stalingradem. Taki

pagandę: prowokacja gliwicka (rzekomy napad Polaków na niemiecką radiostację w Gliwicach), przemowa Hitlera („Od godziny 5.45 odpowiadamy ogniem”) oraz ostrzelanie polskich stanowisk na Westerplatte w Gdańsku.

Komasacja i pacyfikacja

Jednak prawie się nie wspomina, że podczas tej zbrojnej napaści na Polskę Wehrmacht dopuścił się najcięższych zbrodni wojennych, których ofiarą była przede wszystkim ludność cywilna. Obecnie wydana publikacja*, sporządzona przez Christiana Jascha, szefa Muzeum Konferencji w Wannsee, uzupełnia w znaczny sposób fachową literaturę o wrześniu 1939 roku o bogactwo świadectw z tamtego okresu, które muszą zrobić olbrzymie, przytłaczające wrażenie na czytelniku. Notatki i zdjęcia żołnierzy Wehrmachtu, które zebrano w tym albumie, ukazują nie tylko grozę wojny. Pokazują też pychę i cynizm najeźdźców wobec atakowanych, których ujarzmiano w okrutnie systematyczny sposób.

Przy zdjęciu przedstawiającym ostrzał artyleryjski widnieje podpis: „Nasze oświetlenie nocą”. Pod zdjęciami zabitych ludzi i zwierząt: „Takich widoczków było sporo”. Kierownik pracowni fotograficznej, w której żołnierze zamawiali odbitki, zebrał ich ulubione motywy: „Zniszczone wioski, obejścia i podludzie w Polsce”. Na jednym ze zdjęć widać, jak żołnierze Wehrmachtu otaczają grupkę przerażonych Żydów z długimi brodami. Pod nim widnieje podpis: „Niezbýt są piękni ci polscy Żydzi”. Na wagonie, który wiozł wojsko na wschód, jeden z niemieckich żołnierzy napisał: „Jedziemy do Polski, żeby sprzątać Żydom”.

Jednak większość zdjęć i wpisów z pamiętników dotyczy katolickiej ludności cywilnej. W pierwszych dniach wojny żołnierze Wehrmachtu we wszystkich wdziali partyzantów, jak opisuje historyk Jochen Böhrer. Zastrzelili tysiące cywilów pod pretekstem ich udziału w partyzancie, jednak bez

jakiegokolwiek dochodzenia, jak właściwie zalecano. Böhrer w wielu książkach i za pośrednictwem specjalnej wystawy dementował mit, że Wehrmacht w pierwszym okresie wojny działał „czysto”, a jedyne zbrodni dopuszczały się Einsatzgruppen – oddziały specjalne SS. Nazistowska biurokracja ukuła specjalny kryptonim operacji: Völkische Flurbereinigung (komasacja gruntów według kryteriów narodowościowych), co de facto oznaczało deportację setek tysięcy Polaków z terenów przyłączonych do Rzeszy, jak również wysiedlanie Żydów do gett. Z kolei nazwą Außer-

Większość Niemców, kiedy myśli o wojnie, ma przed oczami obrazy Holocaustu czy bitwy pod Stalingradem

ordentliche Befriedung (nadzwyczajna pacyfikacja) określono zastrzelenie około pięciu tysięcy czołowych przedstawicieli inteligencji, w tym wielu księży, jako nosicieli kultury. Polska miała bowiem stać się rezerwuarem siły roboczej, a jej kulturę należało zniszczyć.

Dialog przerywany

Doświadczenie pokolenia wojennego, które stanęło bezradnie wobec niemieckiego terroru, wpływa również na świadomość pokolenia ich wnuków, jak przekonująco wyjaśnia Paweł Machcewicz, usunięty przez obecną władzę dyrektor gdańskiego Muzeum II Wojny Światowej. Wspomniana publikacja stanowi istotny rozdział w przerywanym polsko-niemieckim dialogu. Ukazuje bowiem, że dla Polaków na pewno nie jest to zamknięty rozdział historii. Chociażby dlatego dobrze byłoby, gdyby sięgnęło po niego jak najwięcej czytelników.

THOMAS URBAN © SÜDDEUTSCHE ZEITUNG

stan rzeczy umocniła jeszcze kontrowersyjna wystawa sprzed 24 lat o zbrodniach Wehrmachtu, na której Polska w ogóle się nie pojawiła. Wiedzę w Niemczech o kampanii wrześniowej, jak w Polsce nazywany jest atak z 1939 roku, wciąż wypełniają „wydarzenia” spreparowane niegdyś przez nazistowską pro-

*Svea Hammerle, Hans-Christian Jasch, Stephan Lehnstaedt (wyd.): 80 Jahre danach. Bilder und Tagebücher deutscher Soldaten vom Überfall auf Polen 1939 (80 lat później. Fotografie i pamiętniki niemieckich żołnierzy z napaści na Polskę w 1939 roku), Metropol Verlag, Berlin, 2019.